

Státní zkouška z vedlejší specializace (dílní státní zkouška, 5HD3)

Vedlejší specializace Dějiny mezinárodních vztahů

Obsah:

Okruhy státní zkoušky vychází z povinných předmětů vedlejší specializace.

Kód	Název povinných předmětů (skupina sP)	Hodiny (předn./cvič.)	ECTS kredity
5HD409	Dějiny mezinárodních vztahů do 1945	0/2	4
5HD410	Dějiny mezinárodních vztahů po roce 1945	0/2	4
5HD413	Ekonomické aspekty mezinárodních vztahů	0/2	4
Celkem			12 ECTS kreditů ¹

Forma:

Podmínkou účasti na státní zkoušce je absolvování všech předepsaných předmětů vedlejší specializace. Zkouška probíhá ústní formou před komisí, jejíž složení se řídí rozhodnutím garanta vedlejší specializace. Komise je minimálně tříčlenná. Na začátku zkoušky si student vylosuje dvě otázky (nesmí být z jednoho okruhu). Po písemné přípravě trvající cca 30 minut student odpoví ústně na vylosované otázky. Pak odpovídá na dotazy zkoušejících. Pro úspěšné vykonání státní zkoušky se předpokládá tvůrčí přístup studenta v odpovědi na položenou otázku; student musí prokázat schopnost aplikovat poznatky v rozsahu povinných předmětů a prostudované literatury. Po úspěšném složení zkoušky jsou studentu přiděleny 3 ECTS kredity (jeden ECTS kredit odpovídá 26 hodinám studijní zátěže průměrného studenta).

Okruhy ke státní zkoušce

1. Proměny mezinárodních vztahů v první polovině 19. století (napoleonské války, Vídeňský kongres, koncert velmocí, Pax Britannica, Svatá aliance)

Transformation of international relations in the first half of the 19th century

2. Od sjednocení Itálie a Německa k první světové válce (Risorgimento, jednání v Plombières, Německý spolek, Německý celní spolek, maloněmecká koncepce sjednocení Německa, velkoněmecká koncepce sjednocení Německa, Spolek tří císařů, Dohoda, Dvojspolek, Trojspolek)

From the unification of Italy and Germany to the First World War

3. První světová válka a pařížská mírová konference (Schlieffenův plán, bitva u Verdunu, bitva na Sommě, Brestlitevský mír, 14 bodů, pařížské mírové smlouvy, Společnost národů, Rada deseti, Rada pěti, Rada tří)

The First World War and the Paris Peace Conference

¹ V předmětech volitelných v rámci vedlejší specializace je třeba získat 18 ECTS kreditů.

4. Mezinárodněprávní ochrana národnostních menšin po první světové válce a role Společnosti národů (postavení národnostních menšin v meziválečném období v Evropě, mezinárodní dokumenty upravující postavení menšin, národnostní problematika nástupnických států Rakousko-Uherska a její odraz v mezinárodních vztazích, role Československa v otázce mezinárodní ochrany národnostních menšin)

International Protection of National Minorities after the First World War and the Role of the League of Nations

5. Hlavní problémy mezinárodních vztahů ve 20. letech 20. století (konference v Janově, rúská krize, reparace, Dawesův plán, Youngův plán, Washingtonská konference, Ženevský protokol, konference v Locarnu, Ženevská konference, Briand-Kelloggův pakt, Balkánský pakt)

The main problems of the international relations in the 1920s

6. Československá zahraniční politika v meziválečném období (Malá dohoda, vypjaté vztahy s Maďarskem, vztahy s ostatními sousedy, československé vztahy se Sovětským svazem, vztahy s Francií a Velkou Británií, Edvard Beneš na mezinárodněpolitické scéně)

The Czechoslovak Foreign Policy in the Interwar Period

7. Cesta ke druhé světové válce a dopad druhé světové války na mezinárodní vztahy (politika appeasementu, Neintervennční výbor, anšlus Rakouska, Římské protokoly, Pakt čtyř, zákony o neutralitě, Cash&Carry, Lend-Lease, Jaltská konference, Postupimská konference, německá otázka, rakouská otázka, Organizace spojených národů, Pařížská mírová konference)

The way to the Second World War and impact of the Second World War on international relations

8. Sovětizace střední a východní Evropy (cesta k bipolárnímu světu po roce 1945, založení Kominformy, ustavení tzv. lidově-demokratických států, roztržka mezi Sovětským svazem a Jugoslávií)

Sovietization of Central and Eastern Europe

9. Počátky studené války (do roku 1953) (okupace Německa, řecká občanská válka, Dlouhý telegram, Trumanova doktrína, Marshallův plán, RVHP, OEEC, NATO, první berlínská krize, fenomén jaderných zbraní)

Beginnings of the Cold War (until 1953)

10. Vývoj mezinárodních vztahů v 50. a 60. letech 20. století (Ženevský summit, Hallsteinova doktrína, obnovení nezávislosti Rakouska, lidové povstání v Maďarsku, druhá berlínská krize, karibská krize, válka ve Vietnamu, Brežněvova doktrína)

Development of international relations in the 1950s and 1960s

11. Vývoj mezinárodních vztahů v období détente (triangulární systém, pingpongová diplomacie, Ostpolitik, Helsinský proces)

International relations in the era of détente

12. Evropský integrační proces na cestě k jednotné Evropě (Schumannův plán, Evropské společenství uhlí a oceli, Římské smlouvy, EURATOM, Evropské hospodářské společenství, Evropská společenství, Evropské sdružení volného obchodu, Jednotný evropský pakt, Schengenská dohoda)

European integration process on the way to the united Europe

13. Od politiky détente k rozpadu Východního bloku (Reaganova doktrína, Strategická obranná iniciativa, perestrojka, glasnost, polská krize, válka v Afghánistánu)

From the era of détente to the fall of the Eastern Bloc

14. Postbipolární svět (rozklad vícenárodních států – rozpad Sovětského svazu, zánik Československa, rozpad Jugoslávie; válka v Perském zálivu, válka v Bosně a Hercegovině, OBSE, nová role NATO)

Post-Bipolar World

15. Ekonomická podstata role Velké Británie v mezinárodních a mezinárodně-ekonomických vztazích 19. století (Pax Britannica, průmyslová revoluce, doktrína svobodného obchodu, Cobden-Chevalierova smlouva)

The economic substance of Great Britain's role in international and international-economic relations of the 19th century

16. Počátky fungování zlatého standardu ve druhé polovině 19. století a jeho proměny v první polovině 20. století (monometalismus, bimetalismus, bullionismus, standard zlaté devizy, standard zlatého slitku, měnový blok, politika ožebračování svého souseda, Greshamův zákon, Humův zákon)

Beginnings of the gold standard in the second half of the 19th century and its changes in the first half of the 20th century

17. Proměna postavení USA ve světové ekonomice a její dopad na mezinárodních ekonomické vztahy od poslední třetiny 19. století do počátku Velké hospodářské krize (hospodářský vzestup USA, pozlacený věk, Monroeova doktrína, dolarová diplomacie, izolacionismus, Čtrnáct bodů, Společnost národů, Fordney-McCumberův celní sazebník, Dawesův plán, Youngův plán)

Change in the position of the U.S. within the world economy and its impacts on international economic relations from the end of the 19th century to the beginning of the Great Depression

18. Dopady Velké hospodářské krize a druhé světové války na mezinárodní ekonomické vztahy (Smoot-Hawleyho celní sazebník, Hooverovo moratorium, politika ožebračování svého souseda, měnové bloky, Tripartitní dohoda, Marshallův plán, Organizace pro evropskou hospodářskou spolupráci, Brettonwoodský měnový systém, GATT)

Impacts of the Great Depression and the Second World War on international economic relations

19. Hospodářské vztahy mezi zeměmi Západu ve druhé polovině 20. století (GATT (WTO), OECD, Brettonwoodský měnový systém a jeho instituce, první ropný šok, druhý ropný šok, OPEC, petrodolary)

Economic relations among the Western countries in the second half of the 20th century

20. Hospodářská spolupráce mezi zeměmi Rady vzájemné hospodářské pomoci (RVHP, Mezinárodní banka hospodářské spolupráce, bilaterální smlouvy, převoditelný rubl, první ropný šok, druhý ropný šok, zahraniční zadlužení)

Economic cooperation among the COMECON countries

21. Země třetího světa a země BRICS ve světové ekonomice (první svět, druhý svět, třetí svět, dekolonizace, regionální spolupráce – ASEAN, APEC, MERCOSUR, G77, BRICS, emerging markets, hospodářský vzestup Číny, nově industrializované země Asie)

Third-world countries and BRICS countries in the world economy